

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE V LJUBLJANI

BESEDA NABAVNIM ZADRUGAM!

Časi se menjavajo. Tej menjavi so podvržene z gospodarstvom tudi gospodarske zadruge. V današnjih časih imajo svojo konjunkturo nabavne zadruge, do čim je pri kreditnih zadrugah bolj zastoj.

Toda tudi blagovne zadruge imajo kljub konjunkturi svoje težave. In zaradi teh težav je potrebno, da preberejo in premislijo naslednje:

a) Ni samo bodrilna beseda, ampak je življenjska izkušnja to, da pogum ne mu Bog pomaga. Zato nasproti težavam, ki se pojavljajo, velja imeti pogum in velja zavihati rokave. Kakor plavača vsak sunek potisne naprej, tako tudi v poslovanju vsak napor rodi sadove. Pa tudi ne obupavati, če sadov ne vidimo takoj. Pravilno uporabljene energije ne bodo šle nikoli v izgubo, ampak bodo vedno pokazale svoje učinke, uspehe. Poslovodje, člani upravnega odbora, bodite pogumni in bodite neumorni v delu. Zavedajte se, kakšne dolžnosti ima zadruga. Zadruga pa bo te svoje dolžnosti izpolnila le toliko, kolikor boste Vi kot funkcionarji zadrug izpolnili svoje dolžnosti.

b) V službi ljudstva je vsaka zadruga. Tega se premalo zavedamo. Pravi blagoslov za svoj okoliš po-

meni ona zadruga, ki se svoje službe med ljudstvom zaveda in temu primerno dela. Blagor krajem in prebivalcem, ki imajo dobre zadruge, dobre poslovodje in dobre člane upravnih odborov, ki se s pogumom, vnemo in neutrudno brigajo za njih prehrano, oskrbo, gospodarstvo.

c) Pomen naših nabavnih zadrug še od meseca do meseca raste. Čim težje postajajo naloge v gospodarstvu, tem pomembnejša je gledena to vloga zadrug, ki so poklicane ne glede na ovire te naloge reševati. Bodočnost našega ljudstva temelji v znatno večji meri na zadružništvu, kot je to bilo v preteklosti. Vsaka družina, vsaka kmetija se mora zavedati, da je glede prehrane, obskrbe, gospodarstva, uspeh odvisen od zadruge in mora zaradi tega biti član zadruge. Novi red v družbi in gospodarstvu bo prinesel toliko več blagoslova, v kolikor večji meri bo to zadružni red, bo ureditev družbe zadružna ureditev in osnova gospodarstva zadružno gospodarstvo.

Če smo uvodoma omenili, da je pri kreditnih zadrugah danes zastoj, moramo pa takoj dostaviti, da se tudi za kreditne zadruge že kažejo nove in važne naloge.

Če bo novi red v družbi in gospodarstvu zadružni red, bodo morale zlasti kreditne zadruge igrati najvažnejšo vlogo kot organizatorji in upravitelji ljudskih prihrankov, ljudskega kapitala. Zaradi tega naš poziv k pogumnemu, vztrajnemu delu velja prav tako kreditnim zadrugam, njihovim tajnikom in njihovim članom upravnega odbora. Pomislite le na

eno! Če bo ljudske prihranke zbiral in organiziral privatnik kapitalist, bo on tudi požel vse sadove teh kapitalov, ljudstvo pa bo imelo komaj najpiččlejše obresti. Če boste pa te prihranke zbirali in organizirali v kreditnih zadrugah, ki jih sami vodite in upravljate, bodo pa kreditne zadruge v podporo in pomoč ljudstvu, bodo blagoslov svojega kraja in prebivalstva.

ZAVOD ZA ZADRUŽNIŠTVO LJUBLJANSKE POKRAJINE

V Službenem listu z dne 9. maja 1942, kos 37 je izšla naredba Vis. komisarja, s katero je ustanovljen Zavod za zadružništvo Ljubljanske pokrajine. Besedilo naredbe smo objavili že v zadnji številki našega lista. Sedaj podajamo le nekaj pojasnil za praktično ravnanje zadrugam.

Na Zavod za zadružništvo preidejo vsi posli, ki sta jih dosedaj opravljali Zadružna zveza in Zveza slovenskih zadrug kot revizijski zvezi. Tako ne bosta več Zvezi vršili revizij, temveč le Zavod. Vse nadzorstvo nad zadrugami preide na Zavod.

Zadruge morajo odslej pošiljati Zavodu za zadružništvo, ki ima svoje prostore v hiši Zadružne zveze, Bleiweisova (prej Tyrševa) 38, vabila na skupščino, prepise skupščinskih zapisnikov, sklepne račune, prijave za oprostitev družbenega davka, vloge na registrsko sodišče, skratka vse, kar predpisuje še vedno veljavni zakon o gospodarskih zadrugah iz l. 1937.

Tudi predhodna dovoljenja za spremembo pravil bo dajal poslej Zavod za zadružništvo.

Obe dosedanji Zvezi ostaneta še naprej, vendar samo kot poslovni Zvezi.

»Narodni Gospodar« odslej ne bo več službeni organ Zadružne zveze, temveč glasilo Zavoda za zadružništvo. Opozarjamo pa, da so še vedno dolžne vse zadruge, katere so imele v svojih pravilih določbo, da objavljajo vabila na skupščino v »Narodnem Gospodarju«, objavljati sklice skupščin še naprej v »Narodnem Gospodarju.«

V Službenem listu z dne 20. maja 1942, kos 40 sta bili tudi objavljeni odločbi Vis. komisarja, v smislu katerih je postavljen za predsednika Zavoda za zadružništvo g. Bogumil Remec, za strokovnjaka pa dr. ing. Alojzij Faleschini, kot namestnik strokovnjaka pa je imenovan g. Anton Bertoldi.

ZVEZINE OBJAVE

Listine za nadzorstveni urad za zaščito štednje in dajanje posojil.

V okrožnici, ki jo je razposlal Nadzorstveni urad za zaščito štednje in dajanje posojil pri Banki d'Italia, je kredit-

nim zadrugam naročeno, naj pošiljajo Urađu surove bilance, skupščinske zapisnike, sploh vse podatke v treh izvodih. Nekaterе zadruge so razumele to tako, da morajo tudi spremno pismo, s katerim

listine predlagajo, v treh izvodih predložiti Nadzorstvenemu uradu. Opozarjamo, da nikdar ni treba spremnega pisma v treh izvodih predlagati in si s tem napravljati nepotrebno delo. V treh izvodih morajo biti predložene le priloge, in sicer zaradi tega, ker mora Nadzorstveni urad na zahtevo odstopiti en izvod Visokemu komisarijatu, en izvod Centrali, en izvod pa obdrži Nadzorstveni urad zase.

Nekatere zadruge ne predlagajo dvomesečnih surovih bilanc, temveč le nekeke izvlečke o prometu dveh mesecev. Opozarjamo, da morajo zadruge predlagati surove bilance in ne račune prometa. Pri Zvezi so na razpolago obrazci za surove bilance za Nadzorstveni urad. Samo teh obrazcev naj se zadruge poslužujejo in naj jih pri Zvezi pravočasno naroče. Surova bilanca obstoja le iz saldov posameznih računov, razen salda računa zgube

in dobička. Namesto tega računa pa se vstavijo v surovo bilanco stroški in pa dohodki.

Predložitev sklepnih računov okrajnim glavarstvom

Na vsako zahtevo okrajnih glavarstev glede predložitve sklepnih računov naj zadruge odgovore, da so v smislu naredbe Vis. komisarja o ustanovitvi Zavoda za združništvo Ljubljanske pokrajine podvržene le nadzorstvu tega Zavoda in da morejo le od njega prejemanj naročila.

Dnevni red na skupščini.

Zakon o gospodarskih zadrugah podrobno določa dnevni red vsake redne skupščine. »Narodni gospodar« ima na platnicah naveden običajni dnevni red. Zadruge opozarjamo, da se tega dnevnega reda drže in ga vnesejo tudi v **izvirne zapisnike.**

Nekaj podatkov iz finskega združništva.

Iz službenega organa Glavne zveze bolgarskih kmetijskih zadrug »Koopertor« z dne 27. maja 1942 podajamo nekaj podatkov o finskem združništvu:

Konec leta 1935. je bilo na Finskem 1299 kreditnih zadrug s 140.000 člani. Obrestna napetost je znašala samo 1.25 %, dočim je znašala pri drugih denarnih zavodih 4 %.

Leta 1903. je bila osnovana prva mlekarška zadruga. Konec leta 1934. pa je obstojalo že 684 mlekarških zadrug s 75.000 člani. Danes je pa že vse mlekarstvo na Finskem v združnih rokah. Poleg tega obstoja še mnogo drugih zadrug, ki se pečajo z vnovčevanjem jaje itd.

Zadruge so včlanjene v zvezi »Hankija«, ki jih oskrbuje s semeni, poljedel-

skimi stroji, električnimi instalacijami in hladilnimi napravami.

Druga zveza pod imenom »Valijo« se peča predvsem z izvozom surovega masla, sira in obsega petino celotnega izvoza.

Na široko je razpreženo tudi konsumno združništvo, tako mestno kakor tudi podeželsko. Gotovo je polovica vseh prodajalen z elementarnimi predmeti združnih prodajalen.

Vzporedno s tako razširjenim delokrogom, ki ga ima združništvo na Finskem, je razvito tudi združno časopisje. Eden od združnih časopisov se tiska v 182.000 izvodih.

V združnih tečajih se predava poleg združne prosvete tudi kmetijsko gospodarstvo in gospodinjstvo. Po vaseh skoro ni hiše, kjer se ne bi čital vsaj en združni časopis.

VABILA NA SKUPŠČINE

Za vsa objavljena vabila, pri katerih ni izrecno drugače določeno, velja določba: Ako bi ta skupščina ob navedenem času ne bila sklepčna, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu druga skupščina, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. Tudi velja pri vseh vabilih, pri katerih ni izrecno drugače določeno, sledeči dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnje skupščine. 2. Poročilo upravnega odbora. 3. Poročilo nadzornega odbora. 4. Sklepanje o revizijskem poročilu. 5. Odobritev sklepnega računa. 6. Sklepanje o uporabi poslovnega prebitka, oziroma o pokritju poslovne zgube. 7. Predlogi in pritožbe združnikov. 8. Sklepanje o razrešnici upravnemu in nadzornemu odboru. 9. Volitev upravnega odbora in namestnikov. 10. Volitev nadzornega odbora in namestnikov. 11. Določitev skupne vsote: a) do katere se sme zadruga zadolžiti; b) hranilnih vlog, ki jih sme zadruga sprejeti; c) najvišjega zneska posojila ali kredita, ki ga sme zadruga dati posameznemu združniku. 12. Slučajnosti.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice na Blokah, z. z. n. j., bo 28. junija 1942 popoldne ob 16 v uradnih prostorih.

XXXIV. redna skupščina Hranilnice in posojilnice na Brezovici pri Ljubljani, z. z. n. j., bo v ponedeljek 29. junija 1942 ob 3 popoldne v župni pisarni na Brezovici pri Ljubljani.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice pri Devici Mariji v Polju, z. z. n. j., bo 28. junija 1942 ob 4 popoldne v združnih prostorih.

Redna skupščina Mlekarske nakupne in prodajne zadruge v Dolenji vasi, z. z. o. j., bo 28. junija 1942 ob 5 popoldne v Mlekarni.

I. redna skupščina Konjerejske zadruge za Slovenijo v Ljubljani, z. z. o. j., bo 28. junija 1942 ob pol 10 dopoldne v prostorih Rokodelskega doma na Vrhniki. Dnevni red kot zgoraj ter še: »Določitev upravnega prispevka«.

Redna skupščina stavbne zadruge »Bežigranski dom« v Ljubljani, z. z. o. j., bo dne 27. junija 1942 ob štirih popoldne v prostorih Bežigranskega doma.

V. redna skupščina Vzajemne kreditne zadruge v Ljubljani, z. z. o. j., bo 27. junija 1942 ob 16 popoldne v prostorih Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani.

Redna skupščina Občekoristne stavbne zadruge Ljudski dom v Ljubljani, z. z. o. j., bo v petek 26. junija 1942 ob 6 zvečer v poslovalnici Ljudskega doma, Streliška ulica 12.

Redna skupščina Stavbne zadruge Šentjakobski dom v Ljubljani, z. z. o. j., bo v četrtek 25. junija 1942 ob pol 6 popoldne v šentjakobski farni dvořani.

Redna skupščina Stavbne zadruge Trnovski prosvetni dom v Ljubljani, z. z. o. j., bo 28. junija 1942 ob 10 dopoldne v župnijski pisarni — Kolezijska ulica 1.

Redna skupščina Stavbne zadruge »Delavski dom« v Ljubljani, z. z. o. j., bo v nedeljo 28. junija 1942 ob 9 dopoldne na sedežu zadruge, Miklošičeva cesta 22/I.

Redna skupščina Kreditne zadruge železničarjev Ljubljanske pokrajine, z. z. o. j., bo v nedeljo 28. junija 1942 v salonu gostilne »Pri starem tišlerju«, Kolodvorska ulica 33, s pričetkom ob 9.30 zjutraj.

Redna skupščina Kmetijskega gospodarskega društva v Logatcu, z. z. o. j., bo v nedeljo 28. junija 1942 ob 3 popoldne v poslovnih prostorih.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice v Osilnici, z. z. n. j., bo 28. junija 1942 ob 10 dopoldne v predsednikovi hiši.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice v Polhovem Gradcu, z. z. n. j., bo na praznik sv. Petra in Pavla 29. junija 1942 ob štirih popoldne v župnišču.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice v Prečeni, z. z. n. j., bo v nedeljo 28. junija 1942 ob 8 zjutraj v poslovnih prostorih.

Redna letna skupščina Hranilnice in posojilnice v Ribnici, z. z. n. j., bo 29. junija 1942 ob 3 popoldne v posojilničnih prostorih.

Redna skupščina Nabavne in prodajne zadruge v Ribnici, z. z. o. j., bo 28. junija 1942 ob 8 zjutraj v dvorani Hranilnice in posojilnice v Ribnici.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice v Rakitni, z. z. n. j., bo v nedeljo 28. junija 1942 ob 16. uri v župnijski pisarni v Rakitni.

XXXIV. redna skupščina Hranilnice in posojilnice v št. Petru pri Novem mestu, z. z. n. j., bo v nedeljo 28. junija 1942 ob pol 8 zjutraj v poslovnem prostoru zadruge.

Občni zbor Kmetijske gospodarske zadruge v št. Vidu pri Stični, z. z. o. j., bo na praznik dne 29. junija 1942 ob 8 zjutraj v prostorih posojilnice.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice v št. Vidu pri Stični, z. z. n. j., bo v nedeljo 28. junija 1942 ob 8 zjutraj v prostorih posojilnice.

Redna skupščina Nabavne in prodajne zadruge v Višnji gori, z. z. o. j., bo v nedeljo 28. junija 1942 v poslovnih prostorih.

Člani Zadružne zveze dobivajo list brezplačno • Cena listu za naročnike 10 L na leto. • Rokopisi naj se pošiljajo na naslov uredništvo „Narodnega gospodarja“ v Ljubljani, Zadružna zveza. Rokopisi se ne vračajo • Izdajatelj Zadružna zveza v Ljubljani • Odgovorni urednik dr. E. Čeferin v Ljubljani • Za Zadružno tiskarno M. Blejec v Ljubljani